

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ТА ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ОСВІТНЬОЇ ТРАЄКТОРІЇ ЗДОБУВАЧІВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

*Кирчата І.М., к.е.н., доцент
Шершенюк О.М., к.е.н., доцент*

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

У сучасному світі освіта стає ключовим фактором успіху в умовах стрімкого розвитку технологій та геополітичних змін. Організаційні та психологічні аспекти формування освітньої траєкторії студентів стають особливо актуальними в умовах цифровізації та військових дій, які можуть впливати на навчальний процес та психічний стан студентів.

Цифровізація в сучасному освітньому середовищі відкриває безліч можливостей, але при цьому створює і виклики. З одного боку, нові технології дозволяють студентам отримувати доступ до величезної кількості інформації та ресурсів, забезпечуючи їм індивідуалізований підхід до навчання. З іншого боку, необхідно ефективно управляти цим потоком інформації, щоб не перетворити освіту на метушливий безлад.

Організаційний аспект включає в себе створення відкритих інноваційних платформ, які сприяють обміну досвідом та стимулюють творчий підхід до навчання. Одночасно, важливо забезпечити стабільність та надійність цифрових систем, оскільки вони стають основою освітнього процесу.

Беручи до уваги, що не можливо залишити осторонь проблеми військових конфліктів, які можуть суттєво впливати на психологічний стан студентів: стрес, тривожність та посттравматичний стресовий розлад, важливо враховувати ці аспекти при формуванні освітніх траєкторій та надавати студентам психологічну підтримку.

Очевидно, що індивідуалізація освітніх траєкторій - це ключ до успіху. У контексті одночасної цифровізації та військових дій індивідуалізація освітніх траєкторій набуває особливого значення, адже кожен студент має свої особливості, і важливо створювати умови для розвитку їхнього потенціалу. Це може включати в себе гнучкий навчальний план, можливість вибору освітніх компонент та спеціалізацій, а також підтримку в індивідуальному розвитку навчально-професійних компетенцій.

Такий підхід передбачає розробку особистісно-орієнтованої стратегії, яка буде включати:

- оцінку індивідуальних потреб та навчальних можливостей: адаптація до цифрового середовища (враховуючи різноманіття технологій, важливо визначити рівень технологічної готовності студентів. Такий аналіз дозволяє підготувати індивідуальні плани для розвитку необхідних навичок);

- оцінку психологічного стану (визначення здатності студента ефективно управляти стресом) та проведення психологічного аналізу, що дозволить визначити потреби в психологічній підтримці та розробити індивідуальні стратегії для подолання емоційних труднощів;

- поєднання онлайн та офлайн форматів навчання (забезпечення такої можливості створює умови для адаптації до змін у викладанні через технологічні виклики);

- розробку системи підтримки та моніторингу (надання доступу до психологічних консультацій та групової підтримки допомагає студентам подолати стресові ситуації та підтримує їх емоційне благополуччя, а система регулярного моніторингу дозволяє вчасно виявляти труднощі та проблеми, з якими стикається студент, та надавати необхідну допомогу);

- впровадження заходів для розвитку критичного мислення та навичок саморегуляції (заходи, спрямовані на розвиток аналітичних та

критичних навичок допомагають студентам ефективно опрацьовувати інформацію та приймати обґрунтовані рішення, а отже сприяють стресостійкості та успішній адаптації до будь-яких умов навчання та життя).

Особливої уваги набуває необхідність розробки стратегії управління стресом та невпевненістю, зокрема для студентів, які пережили військові дії, або викладачів, які працюють в умовах нестабільності. Психологічна підтримка, тренінги зі стресового менеджменту та створення позитивного навчального середовища можуть бути ключовими елементами успішного подолання цих викликів.

Отже, індивідуальна освітня траєкторія повинна бути спроектована таким чином, щоб кожен студент мав можливість виявити свій унікальний потенціал та успішно подолати виклики.

Організаційні та психологічні аспекти формування освітньої траєкторії студентів в умовах цифровізації та військових дій вимагають комплексного підходу. Важливо створити збалансовану систему, яка поєднує в собі нові технології, індивідуалізацію траєкторій та психологічну підтримку, щоб забезпечити ефективний розвиток студентів у будь-яких умовах.

Реалізація комплексного підходу до побудови індивідуальної освітньої траєкторії вимагає уважного планування та співпраці між всіма учасниками освітнього процесу, які мають керуватися наступними принципами:

- важливо визначити інтереси, сильні та слабкі сторони кожного студента, а тому необхідно зібрати інформацію про попередні досягнення, професійні плани та інші ключові фактори.
- обов'язковим є проведення анкетування та інтерв'ювання, як активна форма взаємодії під час формування навчальних планів;
- використання технологій та онлайн-ресурсів:

- впровадження в освітні програми різноманітних онлайн-ресурсів для навчання, які дозволяють студентам вибирати та працювати з матеріалами, що відповідають їхнім потребам;
- впровадження систем внутрішнього моніторингу та оцінювання з метою відстеження прогресу та реагувати на зміни.
- забезпечення зворотного зв'язку (організація регулярних зустрічей для обговорення прогресу та вирішення будь-яких труднощів чи питань).

Реалізація комплексного підходу вимагає взаємодії всіх учасників освітнього процесу - студентів, викладачів, психологів та інших зацікавлених сторін, адже тільки в цьому випадку співпраця може бути ефективною та сприятими індивідуальному успіху кожного студента.

УДК 330.4 УДК 65.014 ББК 65.290-2 К 100

ВИКОРИСТАННЯ НОВОЇ, ЧЕТВЕРТОЇ МІРИ РИЗИКУ ЯК РОВИТОК ПРОФЕСІЙНИХ ТА ОСОБИСТІСНИХ НАВИЧОК МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ

*Бабайлов В.К., к.е.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

З останніх публікацій автора слідує, що знання про ризики суттєво поглибилися і управління в їх умовах досягли значних успіхів [1,2]. Так, по-новому визначені: етапи їх розвитку, методика управління в умовах ризиків, сутність, зміст ризику – як єдність двох основних елементів (невизначеності і визначеності); уточнено поняття «ризик-менеджмент» –